

PC 116 en PC 207

Werknemers bestolen
door de regering-
Michel

februari
2016

Hold-up van de indexering voor de werknemers van de chemie

De indexsprong die de regering-Michel heeft doorgevoerd heeft een zware impact, niet enkel op de huidige lonen, maar ook op de lonen doorheen de volledige loopbaan van de werknemers. Omdat de regering absoluut wil inzetten op de verbetering van de competitiviteit, zullen de werknemers van de chemiesector geen koopkrachtverhoging krijgen op 1 februari 2016, en dit omwille van de indexsprong. Deze loonindexering is volledig verloren en kan op geen enkele manier gecompenseerd worden!

HET PROBLEEM IS NIET NIEUW

Ons indexeringssysteem heeft al veel wijzigingen gekend. Nadat het systeem talrijke keren onder vuur lag, kwam er de **wet van 1996 tot bevordering van de werkgelegenheid en tot preventieve vrijwaring van het concurrentievermogen**. Deze wet bekrachtigde ons indexeringsmechanisme, maar zorgde ook voor de invoering van een preventieve loonnorm, gebaseerd op de verwachte evolutie van de loonkost in de drie buurlanden, namelijk Frankrijk, Duitsland en Nederland. Tijdens de laatste twee interprofessionele onderhandelingen is deze loonnorm dwingend geworden, wat nochtans niet conform de geest van de wet van '96 was.

Na vele aanvallen van Europa en de werkgevers, bevestigde de regering Di Rupo nogmaals het behoud van ons indexsysteem in haar akkoord van 2011-2014, maar ze nam tegelijkertijd een aantal eenzijdige maatregelen zonder rekening te houden met het unaniem advies van de indexcommissie in 2011, met de bedoeling de evolutie van de index van de consumptieprijzen te vertragen, de loonindexering af te remmen en de loonhandicap met de buurlanden weg te werken.

De regering-Michel voegde nog een persoonlijke toets toe in het regeerakkoord van oktober 2014 door de toepassing van een indexsprong van 2% voor 2015 en 2016 en een dwingende loonnorm van 0% in 2015 en een beperkte marge in 2016 (0,5% van de brutoloonmassa alle kosten inbegrepen en 0,3% van de nettoloonmassa zonder bijkomende kosten). Hierdoor werd de koopkracht van de werknemers en mensen met een uitkering nog maar eens aangetast omdat zij de enigen zijn die het gelag betalen. In tegenstelling tot de lonen, werden huurprijzen, de energieprijzen en verzekeringspolissen absurd genoeg wel geïndexeerd.¹

Concreet betekent dit op basis van de wet van 23 april 2015 inzake de bevordering van de werkgelegenheid (Staatsblad van 27 april 2015) dat de afgevlakte spilindex geblokkeerd blijft op het niveau van maart 2015 (namelijk 100,66 punten) zolang het rekenkundig gemiddelde van de gezondheidsindex van de laatste vier maanden (afgevlakte gezondheidsindex), vermenigvuldigd met factor 0,98, het niveau van maart 2015 niet overschrijdt (namelijk 100,66 punten).

¹ De Zweedse coalitie verwijst naar de Zweedse vlag omdat de coalitie de liberale partijen omvat (MR en Open VLD, blauw), de Vlaams nationalistische partij (N-VA, geel) en de Vlaamse christendemocraten (CD&V, kruis).

INDEX IN HET KORT

In Europa kennen nog slechts enkele landen, waaronder België, een systeem van automatische indexering waardoor de lonen de evolutie van de prijzen volgen.

Samengevat: de automatische indexering van de lonen en de sociale uitkeringen is:

- ⇒ Een bijna uniek indexeringsmechanisme in Europa;
- ⇒ Een vorm van bescherming van de koopkracht en zo ook van de binnenlandse consumptie en van de handelsactiviteit en de ondernemingen;
- ⇒ Een compensatie van de verhoging van de levensduurte;
- ⇒ Een essentieel element in de strijd tegen armoede;
- ⇒ Een symbool van solidariteit (herverdelingsinstrument);
- ⇒ Een economische katalysator in een periode van crisis;
- ⇒ Een clause van sociale vrede.

De manier van indexeren verschilt sterk van sector tot sector. In tegenstelling tot de openbare sector, kent de privésector geen wet voor de automatische indexering van de lonen, met uitzondering van de wet van 5 december 1968 op de cao's en de paritaire comités die bevoegd zijn voor het regelen van loonkwesties. De indexering wordt dus geregeld in sectorale cao's, of heel zelden in een bedrijfs-cao.

In de chemiesector bestaat er een cao die precies vastlegt hoe de lonen geïndexeerd moeten worden. In onze sector worden de lonen met 2% geïndexeerd wanneer de afgevlakte gezondheidsindex (rekenkundig gemiddelde van de gezondheidsindexen van de laatste 4 maanden) de spilindex bereikt of overschrijdt. Die spilindex bedraagt momenteel 102,23 punten.

WAT IS DE IMPACT VAN DE BLOKKERING VAN DE INDEX VOOR DE CHEMIESECTOR?

De indexcommissie heeft ondertussen de cijfers van de gezondheidsindex voor januari 2016 gepubliceerd. Daaruit blijkt dat de afgevlakte gezondheidsindex zou uitkomen op 102,30 punten voor januari 2016, waardoor de spilindex van de chemie, die 102,23 punten bedraagt, overschreden zou worden. Deze overschrijding van de sectorale spilindex zou dus tot een indexering van 2% leiden op 1 februari 2016. Spijtig genoeg is dit niet het geval omwille van de blokkering van de index (de afgevlakte gezondheidsindex blijft geblokkeerd op 100,66, zie uitleg hierboven).

Erger nog. Ondanks de deblokkering van de afgevlakte gezondheidsindex die het Planbureau voorziet in april 2016, is het indexleed voor de werknemers van de chemie nog niet voorbij. Ze zullen moeten wachten tot 2017, zelfs 2018, voor hun lonen opnieuw geïndexeerd worden omdat men vertrekt van een gedeblokkeerde afgevlakte gezondheidsindex die geschat wordt op 100,69 punten in april 2016².

Wij rekenen op jullie, beste militanten, om deze zware gevolgen van de maatregelen van de regering-Michel verder te blijven aanklagen.

Gebruik de indexsprongsimulator op www.acv-online.be om te berekenen hoeveel je over een hele loopbaan verliest door de indexsprong!

² Voorspellingen van het Federaal Planbureau van februari 2016.